

इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती आणि विशेष मागास प्रवर्गातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी (व्यावसायिक/बिगर व्यावसायिक) वसतिगृहातील प्रवेशासाठी निर्धारित केलेल्या अटींमध्ये सुधारणा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग,

शासन निर्णय, क्रमांक : वगृयो-२०२५/प्र.क्र.१८९/१४३९९०६/योजना-१,

नविन प्रशासकीय भवन, ३ रा मजला, हुतात्मा राजगुरु चौक, मादामा कामा मार्ग,

मंत्रालयासमोर, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- ०४ डिसेंबर, २०२५.

- वाचा :-** १. शासन निर्णय, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्र.वगृयो-२०२०/प्र.क्र.०१/योजना-५, दि.२९.११.२०२२
२. शासन निर्णय, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्र.वगृयो-२०२२/प्र.क्र.०१/योजना-५, दि.२८.०२.२०२३
३. शासन परिपत्रक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्र.वगृयो-२०२३/प्र.क्र.१२/योजना-५, दि.१३.०३.२०२३
४. शासन निर्णय, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्र.वगृयो-२०२०/प्र.क्र.०१/योजना-५, दि.१९.१२.२०२३

प्रस्तावना :-

राज्यातील उच्च शिक्षण (व्यावसायिक /बिगर व्यावसायिक) घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी, प्रत्येक जिल्ह्याच्या ठिकाणी प्रत्येकी १०० विद्यार्थी क्षमतेचे मुलांसाठी १ व मुलींसाठी १ या प्रमाणे ३६ जिल्ह्याच्या ठिकाणी ७२ शासकीय वसतिगृहे, इमारत भाड्याने घेवून कार्यान्वित करण्यास दि.२९.११.२०२२ व दि.२८.०२.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

शासकीय वसतिगृहात प्रवेश प्रक्रिया सुलभ व्हावी, यासाठी शासन निर्णय दि.१९.१२.२०२३ अन्वये आरक्षण निश्चित करण्यात आले आहे. तसेच, वसतिगृहात प्रवेशाकरीता अटी व शर्ती लागू करण्यात आल्या आहेत. वसतिगृह प्रवेश प्रक्रियेत विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन अर्ज भरताना येणाऱ्या अडचणींच्या अनुषंगाने, अर्जप्रक्रियेत सुधारणा करण्यासाठी सदरहू योजनेच्या निर्धारित केलेल्या अटींमध्ये सुधारणा करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

राज्यातील उच्च शिक्षण (व्यावसायिक /बिगर व्यावसायिक) घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी, वसतिगृहात प्रवेशाकरीता शासन निर्णय, दि.१९.१२.२०२३ अन्वये अटी व शर्ती लागू केल्या आहेत. वसतिगृह प्रवेश प्रक्रियेत विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन अर्ज भरताना येणाऱ्या अडचणींच्या अनुषंगाने, अर्जप्रक्रियेत सुधारणा करण्यासाठी निर्धारित केलेल्या अटींमध्ये पुढीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहे :-

१) वसतिगृहामध्ये जागा रिक्त नसल्यास सदर योजनेतर्गत सन २०२५-२०२६ पासून पुढे विहीत मुदतीत अर्ज करणाऱ्या व्यावसायिक तसेच बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश देय राहील. तदनंतर, या योजनेतर्गत जागा रिक्त राहिल्यास पात्र विद्यार्थ्यांची गैरसोय होऊ नये हे विचारात घेता, द्वितीय वर्षात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना सदर योजनेतर्गत प्रवेश देय राहील. तरीही जागा रिक्त राहिल्यास अनुक्रमे तृतीय व चतुर्थ वर्षात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश देय राहील. तथापि, द्वितीय, तृतीय व चतुर्थ वर्षात प्रवेश घेताना १२ वी परिक्षेच्या अंतिम निकालाचे गुण विचारात घ्यावे.

२) काही व्यावसायिक तसेच बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे वर्ष हे १२ महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीचे असते. यामुळे, अभ्यासक्रमाच्या मध्यावधी मध्ये या योजनेकरीता अर्ज केल्यास या योजनेतर्गत लाभ देण्यात यावा. तसेच, व्यावसायिक/बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रिया उशिराने पार पडतात अशावेळी देखील विद्यार्थ्यांचा सदर योजनेकरीता अंतर्भाव करावा. (उदा.-वैद्यकीय अभ्यासक्रम दीड वर्षाचा असल्याने, या शाखेतील विद्यार्थ्यांना मध्यावधीमध्ये प्रवेश देण्यात यावा.)

३) सदर योजनेतर्गत एकूण प्रवेश संख्येच्या ७०% जागा व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी व ३०% जागा बिगर व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी निश्चित केल्या आहेत. त्यामध्ये जिल्ह्यातील व्यावसायिक/बिगर व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची जागा रिक्त राहिल्यास, सदर जागा आंतर परावर्तनाने भरण्याची कार्यवाही संबंधीत सहायक संचालक यांनी त्यांच्या स्तरावर करावी.

४) सदर योजनेकरीता संदर्भीय शासन निर्णय दि.१९.१२.२०२३ मधील इतर अटी व शर्ती या कायम राहतील.

२. सदरहू शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५१२०४१५१११९३२३४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रुती तोरस्कर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १/२. मुंबई/नागपूर.
- २) मा. मंत्री (इ.मा.ब.क.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे.
- ५) जिल्हाधिकारी, सर्व जिल्हे,
- ६) सर्व प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग,
- ७) सर्व सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग,
- ८) निवासी लेखा परिक्षक, मुंबई.
- ९) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १०) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- ११) निवड नस्ती (योजना-१) / नस्ती क्र.०१/२०२०.